

2014 IN HET KORT

SAMENVATTING VAN
HET JAARVERSLAG

PENSIOENFONDS
ARCHITECTENBUREAUS

SAMENVATTING VAN HET JAARVERSLAG

In het 'Jaarverslag 2014' legt het pensioenfonds uitgebreid verantwoording af over de ontwikkelingen, besluiten en gebeurtenissen van het afgesloten jaar. '2014 in het kort' bundelt de onderwerpen die de meeste deelnemers, werkgevers en gepensioneerden interesseren.

Het biedt allereerst een toelichting op de financiële ontwikkelingen. Daarna volgt een overzicht van de aantallen betrokkenen: deelnemers, bureaus en gepensioneerden. Het eindigt met een selectie van de belangrijkste kwesties die in 2014 speelden.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

VERPLICHTINGEN MET BIJNA 20% TOEGENOMEN

De belangrijkste taak van een pensioenfonds is om pensioen uit te kunnen keren. Volgens vaste regels berekent het fonds hoeveel vermogen het in kas moet hebben om deze individuele pensioenuitkeringen (de ‘verplichtingen’) mogelijk te maken. De verplichtingen zijn het afgelopen jaar met € 588 miljoen, 19,7%, toegenomen. Bijgaande grafiek geeft de invloed van verschillende factoren op de verplichtingen.

Verplichtingen	€ mln.	%
Eind 2013	2.980	
Toename	588	19,7 %
Eind 2014	3.568	

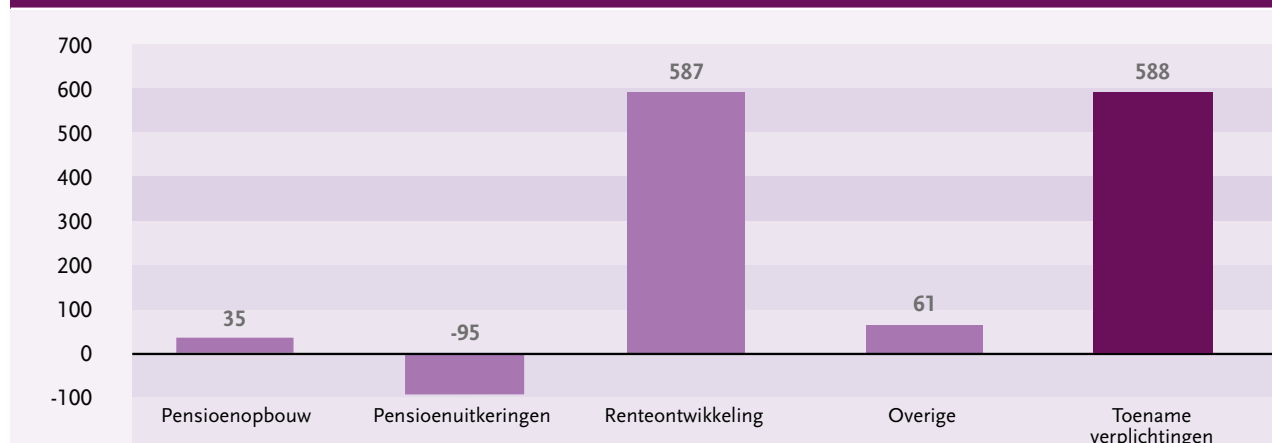
Pensioenen

Werknemers bouwen als actieve deelnemers pensioen op. Het afgelopen jaar bedroeg deze pensioenopbouw 1,75% van de pensioengrondslag. Hierdoor groeiden de verplichtingen van het fonds met € 35 miljoen. De uitkering van pensioenen leidde er toe dat de verplichtingen met € 95 miljoen afnamen. Per saldo leverden pensioenopbouw en –uitkering afgelopen jaar een daling van de verplichtingen op van € 60 miljoen.

Rente

De verplichtingen van het pensioenfonds worden berekend met de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven UFR-rente. Deze wordt o.a. bepaald door de marktrente. Als de rente daalt, stijgen de verplichtingen. Het pensioenfonds heeft dan meer vermogen nodig om aan

Ontwikkeling verplichtingen

zijn verplichtingen te voldoen. In 2014 daalde de marktrente fors. Hierdoor namen de verplichtingen met € 587 miljoen toe, de sterkste stijging ooit.

Overige

Verskillende factoren leidden tot een verdere toename van de verplichtingen met € 61 miljoen. De belangrijkste was de voorziening voor toekomstige administratiekosten.

Daarnaast leidde de bijstelling van de levensverwachting tot een stijging van de verplichtingen met € 14 miljoen.

Samenvattend

De toename van de verplichtingen was groter dan ooit tevoren en wordt voor het overgrote deel door de afgenomen marktrente veroorzaakt.

BEZITTINGEN MET 19% TOEGENOMEN

De bezittingen namen in 2014 met € 605 miljoen toe, een stijging van 19,0%. Bij de ontwikkeling van de bezittingen spelen verschillende factoren een rol. In bijgaande grafiek zijn deze gegroepeerd weergegeven.

Bezittingen	€ mln.	%
Eind 2013	3.183	
Toename	606	19,0 %
Eind 2014	3.789	

Pensioenen

Het pensioenfonds ontving € 53 miljoen pensioenpremie van werknemers en werkgevers en keerde € 95 miljoen aan pensioenen uit aan pensioengerechtigden. Per saldo namen de bezittingen hierdoor met € 42 miljoen af.

Vermogensontwikkeling

Zowel de zakelijke als de vastrentende waarden lieten goede resultaten zien. Het pensioenfonds behaalde bij elkaar een beleggingsresultaat van € 660 miljoen. Dit is inclusief de opbrengst van de afdekking van rente- en valutarisico.

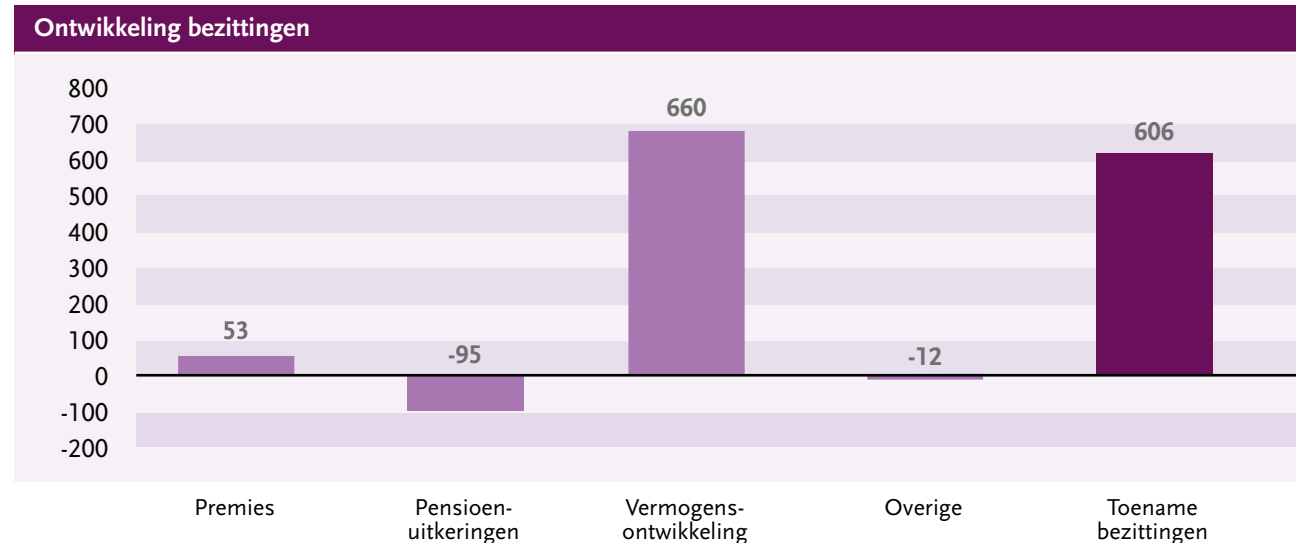
Overige

Vershillende factoren leidden bij elkaar tot een afname van de bezittingen met € 12 miljoen. Met € 12 miljoen was

de waardeoverdracht van pensioenen naar andere regelingen binnen deze categorie de belangrijkste oorzaak van de daling. De SUA heeft uit het batig saldo van de inmiddels beëindigde aanvullingsregeling € 3 miljoen aan het pensioenfonds geschonken ter verhoging van de algemene reserve. De uitvoeringskosten bedroegen € 3,3 miljoen, wat neerkomt op € 169 per deelnemer en pensioengerechtigde. In 2013 was dit € 175.

Samenvattend

De vermogensontwikkeling leidde tot een toename van de bezittingen van het pensioenfonds. Niet eerder werd een jaar met een hoger vermogen afgesloten.

BELEGGINGEN

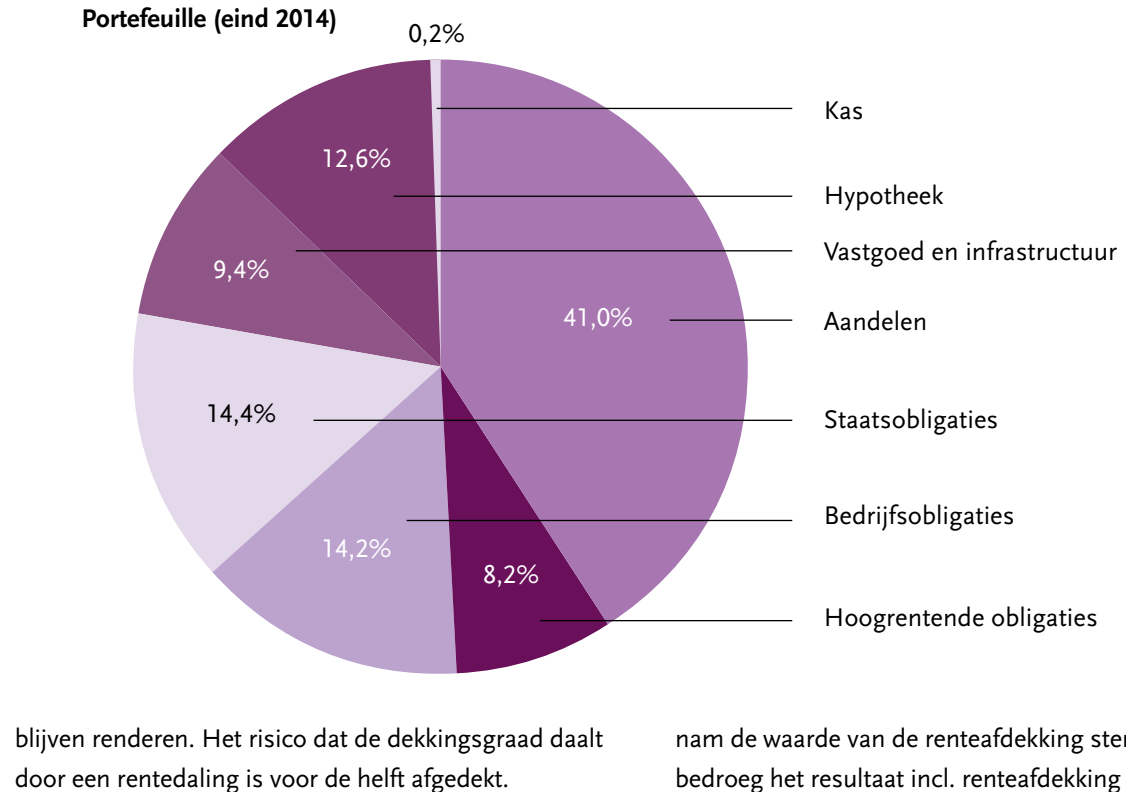
Vermogensbeheer

In de loop van 2014 is het fiduciair management van PGGM naar F&C overgegaan. F&C levert nu het strategisch advies en de rapportages over het vermogens- en risicobeheer. Daarnaast beheert zij de portefeuille staatsobligaties en de afdekking van het renterisico. Verder houden zij toezicht op PGGM Vermogensbeheer, dat circa 70% van het vermogen van het fonds beheert. Het resterende deel van de portefeuille - vastgoed en hypotheek - valt onder de verantwoordelijkheid van Syntus Achmea Real Estate & Finance (SAREF).

Beleggingsbeleid

Het pensioenfonds belegt maatschappelijk verantwoord en houdt bij beleggingsactiviteiten rekening met de invloed van milieu- en sociale factoren en beginselen van goed bestuur. In 2014 heeft het pensioenfonds uitgesproken bij te willen dragen aan de ontwikkeling van duurzaam vastgoed. Het fonds belegt alleen in producten die het zelf begrijpt en kan uitleggen aan de deelnemers.

Het bestuur zet in op solide beheer van de gelden. Een goede spreiding van de portefeuille over verschillende categorieën beleggingen is een van de pijlers. Deze spreiding beoogt dat bij verschillende economische omstandigheden delen van de beleggingsportefeuille

blijven renderen. Het risico dat de dekkingsgraad daalt door een rentedaling is voor de helft afgedekt.

Resultaten versus benchmarks

In 2014 werden zowel in de zakelijke als de vastrentende waarden positieve beleggingsresultaten gerealiseerd. Exclusief het effect van de renteaafdekking bedroeg het overall rendement 8,7%. Door de daling van de rente

nam de waarde van de renteaafdekking sterk toe. Hierdoor bedroeg het resultaat incl. renteaafdekking 20,9%. In zakelijke waarden (aandelen, vastgoed, infrastructuur en hoogrentende obligaties) werd een resultaat (8,7%) gerealiseerd dat boven de benchmark (8,5%) lag. Ook in de categorie vastrentende waarden (staats- en bedrijfsobligaties en hypotheek) was het resultaat (8,8%) hoger dan de benchmark (8,0%).

Kosten vermogensbeheer

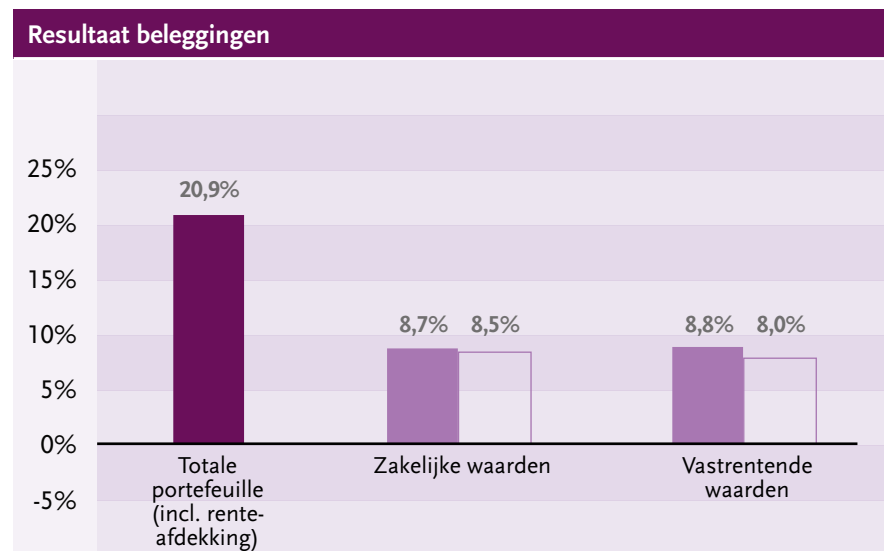
De kosten van het vermogensbeheer namen met 12% toe, van € 10,7 miljoen in 2013 naar € 12,0 miljoen in 2014. Deze toename werd o.a. veroorzaakt door de stijging van het totale vermogen en van de performance gerelateerde vergoeding aan PGGM beleggingsfondsen.

De overname van het integraal vermogensbeheer door F&C leverde per saldo een kostenbesparing op.

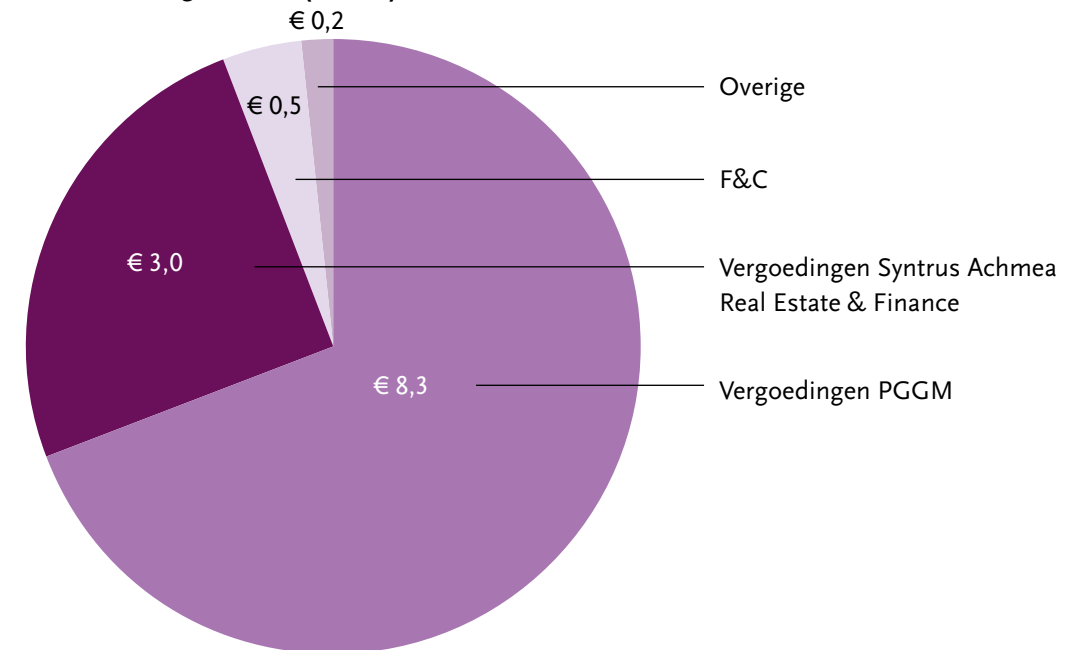
Als percentage van het gemiddeld belegd vermogen bedroegen de kosten 0,34% (versus 0,33% in 2013).

Per actieve deelnemer en gepensioneerde werd € 624 (versus € 557 in 2013) aan vermogensbeheerkosten gemaakt.

■ Resultaat   □ Benchmark

Kosten vermogensbeheer (in mln.)

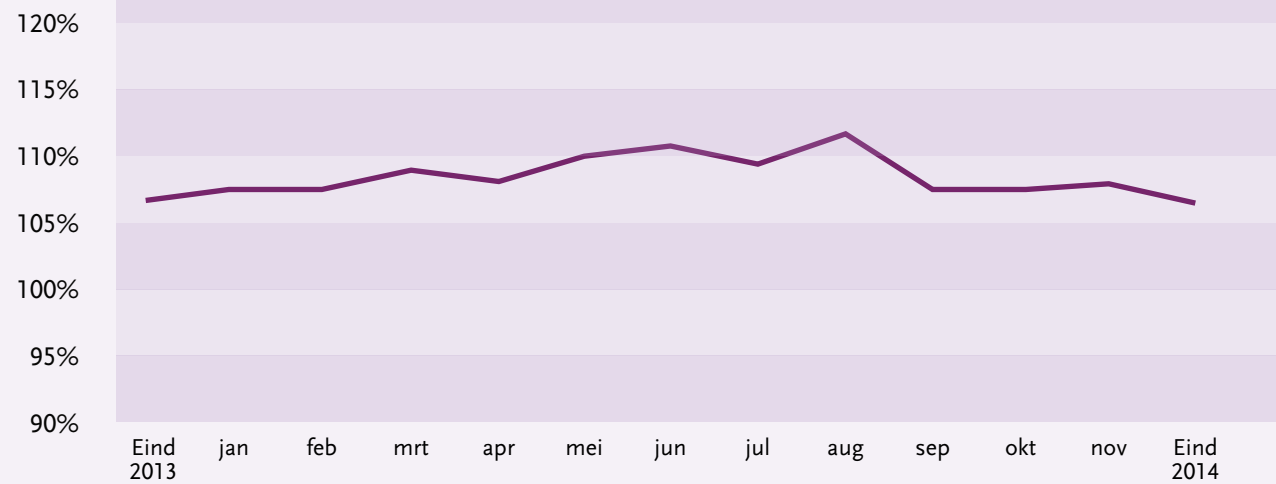

DEKKINGSGRAAD

De financiële positie van het fonds verslechterde in 2014 licht. De dekkingsgraad sloot het jaar af op 106,2%. Eind 2013 bedroeg deze 106,8%. Deze daling van de dekkingsgraad wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen van het fonds iets harder groeiden dan de bezittingen.

Ontwikkeling dekkingsgraad

ONTWIKKELINGEN BUREAUS, DEELNEMERS EN GEPENSIONEERDEN

In vergelijking met voorgaande jaren was er in 2014 sprake van een kleine daling van het aantal werknemers. Door de vergrijzing in Nederland blijft het aantal gepensioneerden toenemen. Eind 2014 hadden we 84% meer gepensioneerden dan actieve deelnemers.

Deelnemers

In 2014 nam het aantal actieve deelnemers af, net als voorgaande jaren. Dit keer was de daling echter een stuk kleiner. Het aantal aangesloten bureaus, met name eenmansbedrijven, nam toe. Het aantal werknemers per aangesloten bureau daalde daardoor van 3,9 naar 3,5. Het aantal gewezen deelnemers nam in 2014 minder toe dan in voorgaande jaren.

Actieve deelnemers		
Eind 2013	7.063	
Afname	-301	-4,3 %
Eind 2014	6.762	

Gewezen deelnemers		
Eind 2013	26.883	
Toename	151	0,6 %
Eind 2014	27.034	

Aangesloten bureaus		
Eind 2013	1.823	
Toename	104	5,7 %
Eind 2014	1.927	

Gepensioneerden (alle pensioenen)		
Eind 2013	11.972	
Toename	474	4,0 %
Eind 2014	12.446	

BESTUURSBSLUITEN

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling. Hier volgt een selectie van de belangrijkste kwesties die in 2014 speelden.

Dialogo met betrokkenen

De sociale partners in de branche stonden voor de taak om de pensioenregeling aan te passen aan de nieuwe regels van de overheid. Om draagvlak te creëren voor de te maken keuzes, gingen zij de dialoog aan met werknemers, gepensioneerden en werkgevers. Het pensioenfonds ondersteunde dit met een speciale website met laagdrempelige discussiemogelijkheden en organiseerde in het land drie bijeenkomsten. Pensioenkrant en e-mail nieuwsbrieven werden ingezet om de dialoog te stimuleren. Hoewel de wetgeving pas vlak voor kerst rondkwam, kon het pensioenfonds op de eerste werkdag van het nieuwe jaar alle betrokkenen per brief informeren over de wijzigingen.

Vernieuwing pensioenregeling

Met ingang van 2015 gaat de pensioenregeling uit van

een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar. De pensioenopbouw is vastgesteld op 1,875% van de pensioengrondslag, wat belastingtechnisch het maximum is. Een groter deel van het salaris telt mee voor het pensioen. De totale premie (werknemers- en werkgeversdeel) is met bijna een kwart verlaagd van 30,3% naar 23,0%. Het toeslagbeleid is versoerd, waardoor de kans op indexatie afneemt.

Nieuw bestuursmodel

In juli 2014 werd verder het bestuursmodel aangepast. Sinds deze wijziging hebben gepensioneerden een direct gekozen vertegenwoordiger in het bestuur. Verder is de deelnemersraad verdwenen.

In de plaats daarvan kwam het nieuwe verantwoordingsorgaan, waarin naast werknemers en gepensioneerden ook werkgevers zijn vertegenwoordigd. Het verantwoordingsorgaan sprak o.a. uit de komende jaren geen indexatie te verwachten. Het betreurt dit maar beseft dat het binnen de huidige constellatie onvermijdelijk is.

In juli 2014 werd een onafhankelijke raad van toezicht

ingesteld die toezicht houdt op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen het pensioenfonds. De eerste zes maanden werden gebruikt voor kennismaking, afstemming en het feitelijk toezicht houden. Het besluit van het bestuur tot vaststelling van het jaarverslag van het pensioenfonds over 2014 is door de raad van toezicht goedgekeurd.

Toekomst op agenda

Vóór 2014 constateerde het bestuur al dat het steeds moeilijker wordt om aan de hoge eisen te voldoen die horen bij de uitvoering van pensioenregelingen. De gekrompen omvang van het werknemersbestand leidt tot de vraag of de branche de vaste kosten van een zelfstandig pensioenfonds nog kan dragen. De toekomst van het pensioenfonds is in 2014 verschillende keren op de agenda van het bestuur geweest. Het bestuur wil opties voor de voortzetting van de pensioenregeling zoveel mogelijk openhouden. Voorop staat dat deelnemers en pensioengerechtigden optimaal waar voor hun geld krijgen en dat de gekozen samenwerkingsvorm aantoonbaar kwalitatief beter moet zijn dan het zelfstandig voortzetten van het fonds. Het pensioenfonds gaat met de verschillende stakeholders gesprekken aan over hun wensen.

PENSIOENFONDS
ARCHITECTENBUREAUS

COLOFON

Het jaarverslag 2014 is te downloaden van www.architectenpensioen.nl. De brochure '2014 in het kort', biedt een samenvatting van de gang van zaken in 2014. Deze maakt daarvoor gebruik van gegevens en informatie uit het jaarverslag, maar heeft geen officiële status.

HEBT U VRAGEN?

Service desk

088 008 4056 (werkdagen 8.00 – 18.00 uur)

E-mail

bestuur@architectenpensioen.nl

Adres

Pensioenfonds Architectenbureaus
p/a Syntrus Achmea
Postbus 40040
7300 AX Apeldoorn

Website

www.architectenpensioen.nl